

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

DAVACI : 1- TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI
VEKİLİ : AV. KORAY CENGİZ
-UETS[16442-44187-35577]
DAVACI : 2- TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ZÜHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ
-UETS[16001-00858-92394]
DAVACI : 3- DOĞAYI ÇEVREYİ KORUMA VE DOĞA SPORLARI
DERNEĞİ
Şhreküstü Mah.Pirinçhan Üst Kat No:5 Osmangazi/BURSA
DAVALI : KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
VEKİLİ : AV. HALE ÇAYKUŞ
-UETS[35756-86578-37578]

DAVANIN KONUSU :

Bursa İli, Mustafakemalpaşa İlçesi, Altın-gümüş madenine ilişkin Kültür Turizm Bakanlığı Plan ve Değerlendirme Kurulu'nun 10.08.2017 gün ve 2017-11/08 sayılı kararıyla onaylanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

1-Dava konusu değişikliğin yaklaşık 3898,98 ha alanı kapsadığı, 1/25000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı kapsamında "Köy yerleşme alanı, tarımsal niteliği korunacak alan, golf ve konaklama alanı, günübirlik tesis alanı, turizm tesis alanı, rekreasyon alanı, kür parkı, gezinti güzergahı, doğal sit alanı" kalan alanın 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ve alt ölçekli planlarda plan notlarının değiştirilmesi ve 1/25000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Turizm Merkezi Planı içerisinde kalan alanın plan dışı bırakılarak madencilik faaliyet alanına ilişkin plan hükmü getirildiği,

2-Dava konusu değişiklikle turizm tesis alanı sınırının yeniden çizileceği ve maden rezerv alanının da plana dahil edileceği, yapılan plan değişikliği ile 1/25000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı Hükümleri'ne 6.15 Madencilik Faaliyet Alanı başlığı ile " Madencilik faaliyet alanı; madenlerin aranması, üretilmesi, sevkiyatı ve atıkların bertarafı ile ilgili tüm faaliyetler ve bu üretime yönelik ruhsata tabi olmayan tesislerin yapılabileceği alanlardır. Bu alanların içerisinde idari, teknik ve sosyal amaçlı(yeme-içme,giyinme-soyunma, dinlenme, konaklama vs.) kullanılmak üzere yapılacak yapıların toplam alanı 10.000 m2'yi geçemez. Madencilik faaliyet alanı sınırları içerisinde yer alan Kömürcükadı Kırsal Yerleşim Alanında madencilik faaliyeti yapılmayacak olup, bu alan planlama sınırı dışında bırakılmıştır. Maden ruhsatı sahasında ihtiyaç duyulan geçici tesisler, maden işleri genel müdürlüğünden izin ve geçici tesis olduğuna dair belge alınmak kaydı ile yapılabilir.Geçici tesislerin kullanımı maden ruhsatının veya maden rezervinin işletme süresi ile sınırlıdır. Bu tesisler, kullanım süresinin bitmesi durumunda kaldırılır. Orman alanları içerisindeki madencilik faaliyeti taleplerinde Orman Kanunu, Maden Kanunu ve Çevre Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre işlemler yürütülür. 6592 sayılı Maden Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanunların ilgili yönetmelik hükümlerine uyulacaktır. Plan üzerinde belirtilmeyen tüm hususlarda3194 sayılı İmar Kanunu ve Mekansal Planlama Yapım Yönetmeliği Hükümleri geçerlidir." şeklinde plan hükmü getirildiği,

3-Dava konusu çevre düzeni planı değişikliğinin kurul kararına aykırı olaran onaylandığı, kurul

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

kararında yaklaşık 1970,13 ha'lık sahada maden işletme faaliyetinin yapılmasına bu hususta 1/25000 ölçekli çevre düzeni planının revize edilmesine karar verilmesine rağmen plan değişikliğinin yaklaşık 2 katı büyüklüğünde 3898,98 ha olduğu,

4-Plan değişikliğine ilişkin kurum görüşlerinin alınmadığı, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa aykırı olduğu, söz konusu alanda tarımsal niteliği korunacak alanlar bulunmakta olup söz konusu alanlar için Toprak Koruma Kurulu'ndan amaç dışı kullanım için alınması gerekli onayın alınmadığı, kamu yararına aykırı olduğu,

5-Altın-gümüş kompleks madeni ve cevher zenginleştirme tesisi alanı kurulması amaçlı 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile 1/25000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planında kaldırılan "Rekreasyon Alanı" na eşdeğer alan ayrılmadığı, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26.maddesine aykırı olduğu,

6-Çevre ve sosyal etki değerlendirme raporu alınmadığı, dava konusu altın-gümüş kompleks madeni ve cevher zenginleştirme tesis alanının çevre ve toplum sağlığına tehdit oluşturduğu, Mustafakemalpaşa İlçesinin içme suyunun yarısından fazlasını karşılayan Sarpdere'nin ve bu şebeke suyu tesislerinin planlama alanı içinde kaldığından içme suyu üzerinde kirlenme tehdidi oluşturacağı, insan hayatının değerinin parayla ölçülemeyeceği, plan değişikliğine konu tesisin 1.derece deprem alanı içinde kaldığı,

7-Akarca Projesi diye adlandırılan altın alanının plan onama sınırındaki alanla sınırlı kalmayacağı, rezervin tükenmesiyle maden alanının Şapçı Köyünü de alacak biçimde doğruya doğru genişleyerek tarım, turizm, orman ve yerleşim alanlarını tümüyle içine alan bir yapıya bürünebileceği, hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI:

1-Dava konusu plan değişikliğinin gerekçesinin 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'na ilişkin 30.04.2014 gün ve 29015 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik yapılmasına dair Yönetmelik uyarınca jeotermal yatırımlar ile çakışan sahalar hakkında Kurul tarafından değerlendirme yapılması gerektiği hükmü uyarınca altın-gümüş madeni işletme iznine ilişkin olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 01.09.2015 gün ve 55104 sayılı yazısı ile 26.08.2015 gün ve 28 numaralı Kurul Kararı'nın iletilmesi üzerine Aes Madencilik A.Ş. Tarafından gerçekleştirilmesi planlanan S:84188 sayılı IV.Grup (Altın- gümüş) madeni işletme izni talep alanı ile çakışmalı konumda bulunan Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi' ne ait 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planından anılan kurul kararı ekinde yer alan 1970,13 hektar yüzölçümlü alanın taksir edilerek revize edilmesi ve kurul kararı uyarınca anılan firmanın sahada yapacağı yatırımlar ile ilgili faaliyetlere gerekli izinlerin verilmesi gerektiğinin bildirilmesi olduğu,

2-Anılan kurul kararının 10.08.2017 gün ve 2017/11-08 sayılı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulunda görüşülerek karara bağlandığı, dava konusu plan değişikliği alanının 1750 ha yüzölçümüne sahip bir alanı kapsadığı, 3898 ha yüzölçümünün nasıl hesaplandığının anlaşılamadığı,

3-Dava konusu plan değişikliğinin Maden Kanunu 7. Maddesi, 127. Maddesi ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun Ek 1. maddesi uyarınca kurul kararı ile kamu yararı kararı alınmış bir işlem olduğu, planlama çalışmaları öncesi ÇED aşamasında Bursa Büyükşehir Belediyesi de dahil olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşlarının görüşü alındığı,

4-Maden Kanununun 7. maddesi gereği planlama aşamasında ilave kurum görüşü talep edilmediği, kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetlerinde tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına izin verildiği, plan onama sınırı içerisinde iletilen herhangi bir sit tespitinin bulunmadığı,

5-Mustafakemalpaşa İlçesinin içme suyunun karşılandığı Sarpdere'nin maden sahası sınırlarında kaldığı, yapılacak patlatmaların, altın zenginleştirmede kullanılacak siyanürün içme suyuna, kaplıca suyuna zarar vereceği iddiasının askı süresi içerisinde yapılan itirazlarda iletildiği, buna ilişkin ilgili kurumlara görüşleri sorulduğu, söz konusu kurumlardan DSİ ve BUSKİ görüşlerinin gelmesini

T.C.
BURSA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

takiben Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulunda görüşülerek karara bağlanacağı, hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü.

OLAYLAR :

1-2006/11354 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Termal Turizm Merkezi ilan edilen alanın planlı gelişiminin sağlanması amacıyla 29.12.2006 tarihinde 1/25.000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı'nın Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca onaylandığı, alanın bir kısmında madencilik faaliyeti yapmak amacıyla AES Madencilik A.Ş. tarafından ilk olarak 12.02.2015 tarihinde Bursa İli, Mustafakemalpaşa İlçesi, Kömürcükadı Köyü mevkiinde bulunan S.84188 sayılı IV. Grup işletme ruhsat sahasına ait altın gümüş işletme izin alanının, 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planına işlenen Tümbüldek Termal Tuzim Merkezi ve Günübürlük Tesis Alanları ile çakıştığı belirtilerek 3213 sayılı Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği uyarınca işlem yapılmasının Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan talep edildiği, yapılan inceleme sonucunda söz konusu ruhsat alanlarının 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilen ve Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi içerisinde onaylanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Turizm Tesis Alanı, Kür Parkı, Golf ve Konaklama Alanları, Tarımsal Niteliği Korunacak Alan, Rekreasyon Alanı, Köy Yerleşme Alanı, Günübürlük Tesis Alanı, Gezinti Güzergahı ve Doğal Sit Alanları" içerisinde kaldığının tespit edildiği, bu kapsamda söz konusu alanda işletilmesi planlanan altın-gümüş maden ocağına ilişkin talebin bölgede yürütülen turizm amaçlı faaliyet ve çalışmalarını olumsuz etkileyeceğinden uygun görülmediğinin bildirildiği, 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ile Doğal Mineralli Sular Kanuna istinaden yürürlüğe giren Jeotermal Kaynaklar ile Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik uyarınca jeotermal yatırımlar ile çakışan sahalar hakkında kurul tarafından değerlendirme yapılması gerektiği hükmü uyarınca konuya ilişkin olarak 26.08.2015 tarih ve 28 sayılı Kurul Kararının Kültür ve Turizm Bakanlığı'na iletiliği, anılan Kurul Kararında özetle gerçekleştirilmesi planlanan S.84188 sayılı IV. Grup altın-gümüş madeni işletme izni talep alanı ile çakışmalı konumda bulunan Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezine ait 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planından anılan kurul kararı gereği 1970 ha yüzölçümlü alanın taksir edilerek revize edilmesi ve kurul kararı uyarınca anılan firmanın sahada yapacağı yatırımlar ile ilgili faaliyetlere gerekli izinlerin verilmesi gerektiğinin bildirilmesi üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 10.08.2017 tarih ve 2017-11/08 sayılı kararı ile Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi kapsamında altın-gümüş Kompleks Madeni ve Cevher Zenginleştirme Tesisi Alanı kurulması amaçlı düzenlenen 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği teklifinin Kömürcükadı Kırsal Yerleşiminin ve ana ulaşım şemasının plan üzerinde gösterilmesi, Kömürcükadı Kırsal Yerleşim Alanında madencilik faaliyeti yapılmayacağına ilişkin plan notunun düzenlenmesi ve gerekli teknik düzeltmelerin yapılması suretiyle 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 7. Maddesi uyarınca onaylanmasına karar verildiği, Bursa İli, Mustafakemalpaşa İlçesi mevkiinde bulunan S.84188 sayılı IV. Grup (altın+gümüş) işletme ruhsat sahasında AES Madencilik A.Ş. tarafından yapılması planlanan madencilik faaliyetleri ile Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Turizm Merkezi kapsamında hazırlanmış olan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı alanının çakıştığı gerekçesiyle görünür rezerv alanı olarak belirlenen ve madencilik faaliyeti yapılması planlanan 1970,13 hektarlık alanın Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi kapsamında hazırlanmış olan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planından taksir edilerek revize edilmesi hususunda alınan 26.08.2015 tarih ve 28 sayılı Kurul Kararı doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nun 10.08.2017 tarih ve 2017-11/08 sayılı kararı ile onaylandığı, anılan plan değişikliğine askı itiraz süresi içerisinde yapılan itirazın zımnen reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

İLGİLİ MEVZUAT :

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. maddesinde, herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde ise; herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemenin Devletin ve vatandaşların ödevi olduğu belirtilmiştir.

Anayasal kuralın yaşama geçirilmesine dönük olarak; bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamak amacıyla yürürlüğe konulan 2872 sayılı Çevre Kanununun 5491 sayılı Kanunla değişik 3. maddesinde; çevrenin korunmasına, iyileştirilmesine ve kirliliğinin önlenmesine ilişkin genel ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkeler arasında; başta idare, meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere herkesi, çevrenin korunması ve kirliliğinin önlenmesi ile bu konuda alınacak tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlü kılması; bu alanlardaki her türlü faaliyette işbirliği yapılmasını öngörmesi; arazi ve kaynak kullanım kararlarını veren ve proje değerlendirmesi yapan yetkili kuruluşları, karar alma süreçlerinde sürdürülebilir kalkınma ilkesini gözetmekle zorunlu tutması; yapılacak ekonomik faaliyetlerin faydası ile doğal kaynaklar üzerindeki etkisini sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde uzun dönemli olarak değerlendirilmesi ve çevre politikalarının oluşmasında katılım hakkı esasını getirmesi; Bakanlık ve yerel yönetimleri, meslek odaları, birlikler, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşların çevre hakkını kullanacakları katılım ortamını yaratmakla yükümlü tutması bulunmaktadır.

İlkelerde yer alan çevrenin korunması, çevre kirliliği ve sürdürülebilir kalkınma kavramlarının açıklanması gerekmekte olup, bu kavramlar anılan yasanın 2. maddesinde tanımlanmıştır. *Çevrenin korunması*: çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü; *Çevre kirliliği*: çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkiyi; *Sürdürülebilir kalkınma ise*: Bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel, ekonomik ve sosyal hedefler arasında denge kurulması esasına dayalı kalkınma ve gelişmeyi ifade etmektedir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 4957 sayılı Yasanın 2. maddesiyle değişik "Planlar" başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasında: "Bakanlık: kültür ve turizm koruma gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapmaya, yaptırmaya, re'sen onaylamaya ve tadil etmeye yetkilidir." hükmüne, son fıkrasında ise: "Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

Bu yönetmelikle, 4957/2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezlerinde her ölçekte imar planlarının yapılması, yaptırılması ve resen onaylanması ve tadil edilmesine ilişkin işlemlerin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Planlama esasları başlıklı 9. maddesinin d bendinde: "Bu Yönetmelikte tanımlanan planlarda yapılacak plan değişikliklerinde, Bakanlığın gerekli görmesi halinde plan değişikliğine konu alanla ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş alınır." kuralı yer almıştır.

3194 sayılı İmar Kanununun amaç başlıklı 1.maddesinde "Bu Kanun, yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiştir." hükmüne, kapsam başlıklı 2.maddesinde "Belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel bütün yapılar bu Kanun hükümlerine tabidir." hükmüne, tanımlar başlıklı 5.maddesinde "Çevre düzeni planı; varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve stratejilerine uygun olarak yerleşim, gelişme alanları ve sektörlerle ilişkin alt ölçek planlarını yönlendiren genel arazi kullanım kararları çerçevesinde ilke ve kriterleri belirleyen, bölge, havza veya il bütününde hazırlanan, plan hükümleri ve raporuyla bir bütün olan plandır." hükmüne, Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması başlıklı 8.maddesinin e bendinde

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

ise "Kamu kurum ve kuruluşları veya plan müellifleri; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından plana ilişkin görüşlerini alır. Kurum ve kuruluşlar, görüşlerini en geç otuz gün içerisinde bildirmek zorundadır. Görüş bildirilmesi için etüt ve analiz gibi uzun süreli çalışma yapılması gereken hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine otuz günü geçmemek üzere ilave süre verilir. Bu süre içerisinde görüş bildirilmediği takdirde plan hakkında olumsuz bir görüşün bulunmadığı kabul edilir." hükmüne yer verilmiştir.

14.06.2014 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde, Çevre Düzeni Planı; "varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve strateji kararlarına uygun olarak orman, akarsu, göl ve tarım arazileri gibi temel coğrafi verilerin gösterildiği, kentsel ve kırsal yerleşim, gelişme alanları, sanayi, tarım, turizm, ulaşım, enerji gibi sektörlerle ilişkin genel arazi kullanım kararlarını belirleyen, yerleşme ve sektörler arasında ilişkiler ile koruma-kullanma dengesini sağlayan 1/50.000 veya 1/100.000 ölçekteki haritalar üzerinde ölçeğine uygun gösterim kullanılarak bölge, havza veya il düzeyinde hazırlanabilen, plan notları ve raporuyla bir bütün olarak yapılan plan" olarak tanımlanmıştır.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 20. maddesinin 2. fıkrasında; Çevre düzeni planı değişikliği esasları belirlenmiştir. Buna göre: "Çevre düzeni planı ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğü bozmayacak nitelikte, plan değişikliği yapılabilir. *Çevre düzeni planı değişikliklerinde*; a) Kamu yatırımlarına, b) Çevrenin korunmasına, c) Çevre kirliliğinin önlenmesine, ç) Planın uygulanmasında karşılaşılan güçlükler ve maddi hataların giderilmesine, d) Değişen verilere bağlı olarak planın güncellenmesine, dair yeterli, geçerli ve gerekçeleri açık olan, altyapı etkilerini değerlendiren raporu içeren teklif ve talepler; idarece planın temel hedef, ilke, strateji ve politikaları kapsamında teknik ve yasal çerçevede değerlendirmeye alınarak sonuçlandırılır." kuralına yer verilmiştir.

28.07.2017 gün ve 30224 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İçme Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmeliğin Amaç başlıklı 1.maddesinde "Bu Yönetmeliğin amacı; içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan bütün yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının kalitesinin ve miktarının korunmasına ve iyileştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." hükmüne, kapsam başlıklı 2. Maddesinde "Bu Yönetmelik, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan bütün yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarını kapsar." hükmüne, Tanımlar başlıklı 4. Maddesinde "ı) **İçme-kullanma suyu**: Özellikleri 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiş olan ve insanların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıkları suları, i) **İçme-kullanma suyu havzası**: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının tabii su toplama alanını, j) **İçme-kullanma suyu havzası koruma planı**: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu havzalarının korunması, kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmiş ise iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla yapılan ve o havzaya özel hükümleri tanımlayan planı ifade eder " hükmüne, planlamaya ilişkin hususlar başlıklı 6. maddesinde (1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının korunması amacıyla; her bir içme-kullanma suyu havzasının özellikleri dikkate alınarak bilimsel bir çalışma ile içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tedbirler alınır. Ancak, bu Yönetmelikte düzenlenen faaliyetler dışında farklı bir talebin iletilmesi durumunda Bakanlıkça görüş oluşturulur, ihtiyaç duyulması halinde talep sahibi gerçek ve tüzel kişilerce bilimsel ve teknik rapor hazırlanır veya hazırlattırılır ve Bakanlığa iletilir. (2) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarına başka bir su kaynağından aktarma yapılması durumunda, su alınan ve su aktarılan havzalar için münferit veya müşterek içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar başka bir su kaynağından aktarma yapılması durumunda su alınan havza için uygulanacak hükümler Bakanlıkça belirlenir. (3) İçme-kullanma suyunun, içme-kullanma suyu amaçlı bir baraj gölünün mansabında yer alan bent, regülâtör ve benzeri su alma yapısı marifetiyle temin edilmesi durumunda,

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

mezkûr baraj gölü havzasında 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci maddelerde, su alma yapısı için 13 üncü maddede belirtilen hükümler geçerlidir. (4) İçme-kullanma suyunun, içme-kullanma suyu amacı bulunmayan bir baraj gölünün mansabında yer alan bent, regülatör ve benzeri su alma yapısı marifetiyle temin edilmesi durumunda sadece su alma yapısı için 13 üncü maddede belirtilen hükümler geçerlidir. Ancak içme-kullanma suyu havza koruma planı kapsamında bilimsel ve teknik çalışmalarla desteklenmesi halinde baraj gölü için de koruma alanları ve koruma esasları belirlenebilir. (5) İçme-kullanma suyu temin edilen ve edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynakları için içme-kullanma suyu havzası koruma planı Bakanlıkça veya Bakanlığın uygun görüşü ve koordinasyonunda aşağıda belirtilen ilgili idareler tarafından hazırlanır veya hazırlatılır: a) Büyükşehir belediyelerine içme-kullanma suyu temin edilen yerüstü suyu kaynakları için koruma planları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince hazırlanır veya hazırlatılır ve Bakanlığa sunulur. b) Büyükşehir belediyeleri haricindeki yerleşimlere içme-kullanma suyu temin edilen yerüstü suyu kaynakları için koruma planları Bakanlıkça hazırlanır veya hazırlatılır. c) İçme-kullanma suyu temin edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynakları için koruma planı ile yerüstü suyu kaynakları için hazırlanacak planlama raporu, yatırımı yapacak kurum veya içme-kullanma suyunu kullanacak idare veya idareler tarafından eş zamanlı olarak hazırlanır veya hazırlatılır. ç) İçme-kullanma suyu temin eden veya havza sınırı içerisinde kalan birden fazla idare olması durumunda yerüstü suyu kaynakları için koruma planları, ilgili idarelerce birlikte hazırlanır veya hazırlatılır. d) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yeraltı suyu kaynakları için koruma planları, 7/4/2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır veya hazırlatılır. e) Bakanlıkça hazırlanan veya hazırlatılan veya ilgili idarece hazırlanan ve Bakanlığa sunulan taslak koruma planı, Bakanlıkça ilgili valiliğe/valiliklere iletilir. Havzadaki paydaşların bilgilendirilmesi için ilgili valilik tarafından 30 gün süreyle taslak koruma planı askıya çıkartılır ve Bakanlık internet sayfasında duyuru yapılır. 30 günlük askı süresi içerisinde taslak koruma planına ilişkin itirazlar ve görüşler; gerekçesi ve öneriler ile birlikte ilgili valiliğe iletilir. Askı süresi içerisinde iletilen görüş ve öneriler valilik tarafından, toplu bir şekilde Bakanlığa iletilir. Söz konusu taslak koruma planı, valilik/valiliklerdeki 30 günlük askı süresi ile eş zamanlı olarak Bakanlıkça ilgili Bakanlıkların görüşüne de sunulur, taslak koruma planına ilişkin itiraz, görüş ve önerileri alınır. Askı süresi içerisinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz. f) Koruma planı, ilgili Bakanlıklardan gelen ve askı sürecinde iletilen görüş ve öneriler ile birlikte değerlendirilerek Bakanlıkça nihai hale getirilir. Nihai hale getirilen koruma planı, Orman ve Su İşleri Bakanı tarafından onaylanır ve yerel bir gazetede koruma planını hazırlayan kurum veya kuruluş tarafından yayımlanarak yürürlüğe girer. g) İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir. ğ) Tüketiciye ulaşan suyun kalitesi ve miktarını güvence altına almak için ihtiyaç duyulması halinde, idare tarafından içme-kullanma suyu havzası koruma planını da kapsayan içme suyu güvenliği planı hazırlanır. İçme suyu güvenliği planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından belirlenir. h) 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine göre tabii göl, gölet ve rezervuarlar için oluşturulan özel hükümler ile içme-kullanma suyu temin edilen yeraltı su kaynakları için oluşturulan ve ilanı yapılan koruma alanları, içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar geçerliliğini korur. (6) **Her tür ve ölçekte planın hazırlanması, güncellenmesi ve uygulanmasında varsa içme-kullanma suyu havza koruma planları dikkate alınır.** (7) İçme-kullanma suyu havzalarında bulunan devlet, belediye ve kamuya ait arazilerde de içme-kullanma suyu havzası koruma planı hükümleri uygulanır." hükmüne, mutlak koruma alanı başlıklı 9.maddesinde: "(1) **Mutlak koruma alanı**, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin, maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 300 metre genişliğindeki kara alanıdır. Söz konusu alanın sınırının içme-kullanma suyu havzası sınırını aşması hâlinde, mutlak koruma alanı, havza sınırında son bulur.(17) **Madencilik faaliyetlerine izin verilmez.**" hükmüne, **Kısa mesafeli koruma alanı** başlıklı 10. maddesinde: (1) Kısa mesafeli koruma alanı, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

gölü ve göletlerin, mutlak koruma alanı sınırından itibaren yatayda 700 metre genişliğindeki kara alanıdır. Söz konusu alan sınırının, içme-kullanma suyu havzası sınırını aşması hâlinde, kısa mesafeli koruma alanı havza sınırında son bulur..... (15) **Madencilik faaliyetlerine izin verilmez.**" hükmüne yer verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

İmar planları ülke, bölge ve kent verilerine göre konut, çalışma, ulaşım gibi kentsel işlevler ile sosyal ve kültürel gereksinimleri var olan ya da sağlanabilecek olanaklar ölçüsünde en iyi biçimde yerine getirmek ve belde halkına iyi yaşama düzeni ve koşulları sağlamak amacıyla kentin gelişmesi de gözönünde tutularak hazırlanır ve koşulların zorunlu kıldığı biçimde ve zamanda yasalarda öngörülen yöntemlere uygun olarak değiştirilir.

İmar planları insan, toplum ve çevre ilişkilerinde kişi ve aile mutluluğu ile toplum hayatını yakından etkileyen fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini ve gelişme eğilimlerini yönlendirmek ve toprağın koruma kullanma değerlerini en rasyonel biçimde belirlemek üzere hazırlanırlar. İmar planlarının ve değişikliklerini yargısal denetimlerinde ise, bu hususlara uyulup uyulmadığının planlanan yörede bulunan parsellerin yer, büyüklük konumu ve işleyişi açısından imar planında ayrıldığı amaca, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı açısından uygun olup olmadığının incelenmesi gerekir.

Bu kapsamda uyumsuzluğun çözümü teknik ve uzmanlık gerektirdiğinden bahisle İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdare Dava Dairesi'nin 19.02.2020 tarih ve E:2019/2075 K:2020/392 sayılı bozma kararı uyarınca, dava konusu alanda yapılan imar planı değişikliğinin üst ölçekli imar planlarına, planlama esaslarına, şehircilik ilke ve tekniklerine, eşitlik ilkesine ve kamu yararına uygun olup olmadığı hususlarının aydınlatılması için Mahkememizin 30.04.2020 tarihli ara kararı ile mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiştir.

14.07.2020 tarihinde yapılan keşif sonucu, Prof. Dr. Tolga Ünlü (Şehir Plancısı), Prof. Dr. Gökhan Ekrem Üstün (Çevre Mühendisi), Doç. Dr. Yener Baş (Şehir Plancısı), Dr. Erkan Bozkurtoğlu (Jeoloji Mühendisi) ve Onur Ağca (Maden Mühendisi) tarafından düzenlenen ve Mahkememize sunulan 28.09.2020 havale tarihli bilirkişi raporunda özetle; "*Bursa İli Mustafakemalpaşa İlçesi altın-gümüş madenine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun 10.08.2017 gün ve 2017/11/08 sayılı kararı ile onaylanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin; dava konusu alanın jeolojik yapısı, maden yataklarının oluşumu açısından potansiyel alanlar olup, kayaç bünyesindeki süreksizlikler ile boşluklar jeolojik süreçle cevherleşme açısından uygun getirilmeye ev sahipliği yapabildiği, gerçekleştirilmesi planlanan IV. grup maden ocağı projesi Mustafakemalpaşa ilçesi içme suyu ihtiyacını karşılayan Sarpdere Barajı rezervuar alanı ve havzasında mutlak kısa ve orta mesafeli koruma alanlarında kaldığı, 28.10.2017 tarih ve 30224 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmeliğine göre mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında "madencilik faaliyetlerine İzin verilmez" ifadesi yer aldığı, madencilik faaliyetlerinin bölgede gerçekleştirilmesi durumunda Sarpdere Barajı rezervuar alanı ve havzasında besleyecek su kaynaklarının kirlenmesi ve/veya verimliliklerinin düşmesi ile Mustafakemalpaşa ilçesine yeterli kalite ve miktarda içmesuyu temin edilememesi problem ile karşı karşıya kalınacağı, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü İçmesuyu Havzaları Koruma Yönetmeliği Madde 4,1 'de içme ve kullanma suyu temin edilen su kaynaklarında ve havzasında suların kirlenmesine neden olabilecek faaliyetler yapılamaz" ifadesinin yer aldığı, İlçenin en büyük içme suyu kaynağı ve arıtma tesislerinin bulunduğu Sarpdere Arıtma Tesisleri söz konusu madenin işletme sahası içinde bulunduğu, sahada Sarpdere Kaptajı, Sarpdere İçme Suyu Arıtma Tesisi ile planlanan 100 m hacimli Kömürcükadı Su deposu bulunması nedeniyle anılan faaliyetin söz konusu alanda gerçekleştirilmesi, BUSKi'nin 04.04.2018 tarih ve 294121 sayılı dava dosyasında da bulunan yazı ile uygun bulunmadığı, bu çerçevede, dava konusu plan değişikliğinin kapsadığı alanda maden faaliyetinin gerçekleştirilmesi çevresel açıdan uygun görülmediği, cevher zenginleştirme uygulamalarının genellikle cevher hazırlama işleminden sonra*

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

yapıldığı, tenör veya safsızlık içerikleri bakımından istenen kimyasal özelliğe sahip olmayan cevherlerin, çeşitli fiziksel, fiziko kimyasal ve kimyasal/ biyokimyasal yöntemler kullanılarak piyasaya sunulabilir nitelikte ürün elde edilmesi cevher zenginleştirme yöntemiyle gerçekleştirildiği, elle veya mekanik ayıklama, boyuta göre sınıflandırma, gravile ile ayırma, manyetik ayırma, elektrostatik ayırma en çok kullanılan fiziksel ayırma yöntemleri olduğu, rotasyon, aglomerasyon, flokülasyon, amalgamlaştırma gibi yöntemler cevher taneciklerinin yüzey özelliğine dayalı başlıca fiziko kimyasal zenginleştirme yöntemleri olduğu, kimyasal/biyokimyasal zenginleştirme ile istenilen metalin veya bileşenin bir kimyasal çözücü ile cevherden ayrılmasının sağlandığı, kalsinasyon, kavurma, siyanürlerine, liç uygulamaları kimyasal zenginleştirmeye, bakteri ve mikroorganizmaların katalizör etkisi kullanılarak metalik bileşiklerin ayrıldığı bakteriyel liç biyokimyasal zenginleştirmeye örnek verilebileceği, davaya konu olan maden sahasında maden cevher zenginleştirme tesisi kurulması istendiği, bölgenin jeolojik ve sosyo ekonomik yapısı gereği IV. Grup maden işletmesinin kurularak madencilik faaliyetleri yapması sahada değişikliğe neden olacağı, dava konusu Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal TM'ye İlişkin Altın- Gümüş Madeni Amaçlı 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği İle planlama bölgesinde Maden Çıkarım Alanı kullanımının öngörülmesi 1/100000 ölçekli Bursa Çevre Düzeni Planı genel strateji ve hedefleri çerçevesinde plan bütünlüğün ile plan kademelenmesi yönünden planlama ilkeleri ve şehircilik esaslarına aykırı olduğu, 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planında ve 29.12.2006 tarihli 1/25.000 ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüidek Termal Turizm Çevre Düzeni Planı'nda sürdürülebilirlik ilkesi benimsenmiş, dava konusu planlama bölgesinde yer alan kültürel ve doğal değerlerin korunmasının öncelikli amaç ve hedef olarak belirlendiği, bu planların sunduğu plan bütünlüğü içinde dava konusu bölgede, Maden Çıkarım Alanı kullanımının öngörülmesi, plan bütünlüğüne aykırı bir tutum oluşturduğu, Bursa Büyükşehir Belediyesi Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Planlama Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığının 04.04.2018 tarih ve 294121 sayılı yazısında, alanda öngörülen altın ve gümüş madeni işletmeciliğinin içme suyu kaynaklarını olumsuz etkileyeceği, bu durumda alanda madencilik faaliyetinin gelişmesinin BUSKİ Genel Müdürlüğü Su Havzaları Koruma Yönetmeliği, İçme Suyu Havzaları Koruma Yönetmeliği, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik esas ve ilkelerine uygun olmadığı, madencilik faaliyetinin gerçekleştirilmesi durumunda bölgenin ekosistemine zarar verileceğinin belirtildiği, Tarım ve Orman Bakanlığı DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı'nın 05.11.2018 tarih ve 754793 sayılı yazısında da benzer görüşlere yer verildiği, dava konusu planlama bölgesinin Sarpdere Barajı koruma kuşaklarında olduğu, madencilik faaliyetinin gerçekleşmesi durumunda mevcut içmesuyu tesislerinin işlevselliğini yitireceği, meydana gelecek olası kirlilik nedeniyle Mustafakemalpaşa yerleşimine içmesuyu temininin yapılamayacağı ifade edildiği, bu çerçevede, dava konusu alanda öngörülen Maden Çıkarım Alanı, alanın doğal ve kültürel değerlerinin bozulmasına neden olabileceği gibi, Mustafakemalpaşa yerleşimine içmesuyunun kirlenmesi ve sağlıksız hale gelmesine de neden olabileceği, bu durumun, doğal değerlerin bozulmasının yam sıra bir halk sağlığı sorunun ortaya çıkmasına da işaret ettiği, dava konusu alanda arazi kullanım kararlarının değişmesine, sosyal donatı alanlarının büyüklüğünde değişime neden olacak kararlar, dava konusu plan değişikliği ile alındığı, ayrıca, dava konusu plan değişikliği ile doğal nitelikli alanlarda madencilik faaliyetine dayalı gelişme süreçlerinin öngörüldüğü, bu yönüyle, dava konusu planlama alanında gerçekleştirilmesi amaçlanan süreçlerin kapsamlı bir planlama çalışması ile yönlendirilmesi planlama ilkeleri ve şehircilik esasları yönünden olumlu olacağı, dava konusu plan değişikliği ile 29.12.2006 tarihli 1/25.000 Ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Çevre Düzeni Planı bütünlüğüne noktasal bir müdahale yapılmakta ve dava konusu plan değişikliği plan ana kararlarını ve sürekliliğini bozan bir tutumun ifadesi haline geldiği, ayrıca, dava konusu plan değişikliği ile bir sosyal donatı alanı olan ve 29.12.2006 tarihli 1/25.000 Ölçekli Bursa Mustafakemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Çevre Düzeni Planı ile öngörülmüş olan Rekreasyon Alanının büyüklüğünün azaltıldığı, ancak "alanın hizmet edeceği etki alanında eşdeğer bir alan" ayrılmadığı, bu çerçevede, dava konusu plan değişikliğinin, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde belirlenmiş olan plan değişikliği yapma ilke

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

ve esaslarına uygun olmadığı, dava konusu 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin planlama ilkeleri ve şehircilik esaslarına uygun olmadığı" görüş ve tespitlerine yer verildiği görülmektedir.

Bilirkişi raporu kapsam ve içerik bakımından hükme esas alınabilecek yeterlilikte görülmüş olup, taraflarca raporu kusurlandıracak nitelikte itirazda bulunulmamıştır.

Bu durumda, dosyada mevcut bilgi ve belgelerle yukarıda bahsi geçen bilirkişi raporunun birlikte değerlendirilmesinden; bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasının çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemenin Devletin ve vatandaşların ödevi olduğu, bu anayasal ödev uyarınca geliştirilen sürdürülebilir kalkınma ilkesi gereği su kaynaklarının korunması gerektiği, uyumsuzluğa konu IV. Grup maden ocağı projesinin uygulanmasının planlandığı alanın, Mustafakemalpaşa İlçesine içme suyu temini amaçlı planlama çalışmaları sürdürülen Sarpdere Barajı rezervuar alanı ve havzasında mutlak, kısa ve orta mesafeli koruma alanlarında kaldığı, İçme Kullanma Suyu Havzalarının Korunması Yönetmeliği uyarınca mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında madencilik faaliyeti yapılamayacağı, madencilik faaliyetinin yapılması durumunda içme suyu kaynaklarının kirleneceği, İlçeye bu havzadan su teminin mümkün olmayacağı, ekonomik ölçütlerde su temininin sağlanamayacağı anlaşıldığından, bu hususlar gözetilmeden ve kurum görüşlerine aykırı olarak yapılan plan değişikliğinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

HÜKÜM :

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin **iptaline**,

2-Aşağıda dökümü yapılan 7.568,35-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacılar verilmesine,

3-Davalı idare tarafından yapılan 127,60-TL yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına,

4-Artan posta avansının talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen taraflara iadesine,

5-Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 22.12.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
YAŞAR KÜÇÜKERGÜLER
37784

Üye
MUSTAFA SEMİH ÖZTÜRK
195177

Üye
METİN TÜFEKÇİ
178486

**Yargılama giderleri takip eden sayfadadır.*

T.C.
BURSA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/258

KARAR NO : 2020/994

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACILAR) :

Başvurma Harcı	:	35,90 TL
Karar Harcı	:	35,90 TL
Y.D. Harcı	:	59,10 TL
Vekalet Harcı	:	10,40 TL
Keşif Harcı	:	394,90 TL
Keşif Yol ve		
Bilirkişi Ücreti	:	6.600,00 TL
Dosya Bedeli	:	2,75 TL
Posta Gideri	:	429,40 TL

TOPLAM : 7.568,35 TL

YARGILAMA GİDERİ (DAVALI) :

Posta Gideri : 127,60 TL

TOPLAM : 127,60 TL